

INFORMÁTOR

ČESKÁ SLÉVÁRENSKÁ SPOLEČNOST

Divadelní 6
P. O. Box 134
657 34 Brno

Telefon, fax: 542 214 481
Mobil: 603 342 176
E-mail: slevarenska@volny.cz
www.slevarenska.cz

Zodpovídá:
Mgr. František Urbánek
tajemník

Leden 2011

Číslo 63

Vážení přátelé, členové České slévárenské společnosti,

skončil rok 2010, kdy se nám podařilo udržet počet i úroveň tradičně pořádaných odborných akcí i přesto, že všechny z nich nebyly tak početně navštívené, jako tomu bylo v letech dřívějších. Kromě pravidelných konferencí, seminářů, kurzů a školení jsme uspořádali 47. slévárenské dny® ve dnech 23. – 24. 6. 2010 a zúčastnili jsme se veletrhu FOND-EX ve dnech 13. – 17. 9. 2010 v Brně. Také vyšel už 37. ročník Slévárenské ročenky®, který obsahuje seznam platných českých norem v oblasti slévárenství, normy pro předepisování a objednávání odlitků, stupně jakosti podle normy EN 1559, přehled označování litin a ocelí, úchylnky tvarů a rozměrů, přídavky na obrábění, modely.

Věřím, že rok 2011 přinese podobné, ne-li lepší, výsledky a znovu se budeme potkávat na našich společenských i odborných akcích, jejichž příprava je už nyní v plném proudu. Na jaře nás čeká volební valná hromada, která umožní třeba i novým tvářím aktivně se do práce České slévárenské společnosti zapojit v jejích vrcholových orgánech. 7. – 8. 6. 2011 se uskuteční 8. mezinárodní Ph.D. konference na VUT v Brně a nejvýznamnější akce, 48. slévárenské dny®, proběhne 11. – 12. 10. 2011 ve zcela nové režii a nových prostorách v Brně v hotelu Avanti.

Na prahu nového roku děkuji všem za dosavadní podporu, spolupráci a pomoc a přeji vám vše dobré v roce 2011, pevné zdraví a dobré zázemí v soukromí. Upřímně také děkuji všem vám, kteří jste mi přání úspěšného roku 2011 již zaslali.

Děkuji vám.

Mgr. František Urbánek
tajemník

© Česká slévárenská společnost

Všechny informace obsažené v tomto bulletinu jsou chráněny autorským právem. S výjimkou případů, které zákon připouští, je využití bez svolení vydavatele trestné. To platí především pro přetisk, rozmnožování, překlady, kopírování na mikrofilm, ukládání a zpracování v počítačových systémech.

PANELOVÁ DISKUZE

NÁZORY VÝZNAMNÝCH ODBORNÍKŮ NA SOUČASNOU SITUACI VE SLÉVÁRENSTVÍ

VI. ekonomická konference konaná dne 2. listopadu 2010 ve slévárně Mencl Guss s.r.o. v Roudnici nad Labem byla zakončena panelovou diskuzí. V ní J. Šlajs, S. Chudáček, Z. Král, P. Chytka, K. Řehůrková, H. Medvecová, I. Žižka a M. Grzinčič odpovídali na otázky, které charakterizují současný stav našeho slévárenství. Jejich názory byly shrnuty i s vědomím, že někdy nebyly navzájem v souladu. Stanovisko těchto významných představitelů sléváren dává zajímavý pohled na problémy našich sléváren.

1. „Co považujete za největší poučení z hospodářské a finanční krize pro vaši slévárnu?“

Je třeba počítat s tím, že nic není definitivní a být tedy velice kritický k („formálnímu“) plánovanému hospodářství. Na krizi je třeba myslet, když se slévárně daří. Tedy vytvářet rezervy (2x). Nejlepší přípravou na krizi je výroba „bez dluhů“.

Učit se dopředu jak řešit krizové situace a být připraven na aplikaci krizového managementu.

Změnit chování k zákazníkům ve velice vstřícné. Snažit se jim naslouchat a vnímat jejich problémy. Ocenit to v době, kdy je výrobci odlitků „zle“ (2x).

Citlivě pracovat s dodavateli.

Investovat nejen do moderních technologií, ale i do controllingových procesů a zvyšování kvality. Krize probíhá v různých oborech odlišně. Proto je třeba mít takové portfolio zákazníků, aby dopady krize byly postupné a snáze šla přežít.

Nezanedbatelným přínosem je výměna názorů v OK ekonomické ČSS a prodiskutovávání vzniklých problémů.

Milým překvapením bylo, jak slévárna v nejkritičtějších chvílích doslovně „táhla za jeden provaz“.

2. „Jaké jsou podle vás hlavní úkoly sléváren v současné době doznívání (oživení) hospodářské krize?“

Je třeba nerozlišovat, zda doznívá hospodářská krize, jestli je oživení, nebo je normální hospodářský cyklus.

Ve slévárnách se musíme zaměřit především na kvalitu (3x) a užité hodnoty odlitku. Nejhorší jsou zmetky, které odezní, bez příčiny, my nevíme, co jsme udělali dobře a co ne.

Dále je třeba dělat vše, aby zákazník byl spokojen. Nabídnout mu plný technologický servis a navrhnout aktivní účast při vývoji nových odlitků. Snažit se „podvázat si“ zákazníka souborem služeb. Nevyrábíme pak pouze odlitky, ale umožníme i třeba kooperaci, obrábění atd. Jednak se tímto postupem uspoří peníze a navíc zákazník nabývá správného dojmu, že se snažíme zodpovědně uspokojovat jeho potřeby v požadovaných nákladech, čase a kvalitě. Získáváme si jeho důvěru a on se k nám bude vracet. Nesmíme čekat, že zákazníci přijdou za námi, my musíme jít za nimi. (Názor v různých obměnách u 5ti odborníků)

Pracovat na snižování nákladů, zejména cestou zvyšování využití tekutého kovu a snižování energetické náročnosti výroby.

Vypracovat vize, které zajistí slévárně konkurenceschopnost.

Připravit si kvalitní personální audit a vsadit zejména na ty pracovníky, kteří se v době krize osvědčili a umožnit jim kariérní růst.

Cíleně budovat kvalitní tým pracovníků z vlastního osazenstva a nespolehat na to, že „špičkové pracovníky je možno koupit“. Všechno je o lidech – i investování. Bohužel máme mnohdy motivační a řídicí systémy staré více než 20 let.

PANELOVÁ DISKUZE

Nelze souhlasit s tím, že budeme pracovat tak, jako doposud. Musíme pracovat 10 krát lépe. Je třeba využít všech rezerv slévárny, využít všech peněz „zvenku“, jinak nám slévárny nemohou účinně fungovat.

Zaměřit se na hledání (zkušenosti z Německa a Rakouska) lacinějších dodavatelů ve stejné kvalitě.

3. „V čem jsou největší rezervy ve slévárnách?“

V první řadě je to lidský potenciál, ten musíme využít naplno. A to nejen ve využití pracovní doby, zvýšením osvěty pracovníků, ale hlavně mozku těch našich skutečných odborníků, které máme. A to od uklízečky až po generálního ředitele (opakovaně u 4 odborníků).

To znamená, že musíme jít do složitějších výrob, musíme hledat cesty k novým technologiím. Často u nás panuje velká byrokracie. Určité rezervy jsou u zaměstnanců, ale i u představenstva (zejména kvalitnějšího výběru jeho členů). Dále je to někdy nekvalifikovaný zásah majitele. Dalším problémem je nízká kvalita středního a chyby vrcholového managementu. Často se dopouštějí různých přehmatů.

Největší rezervy jsou v tzv. měkkých dovednostech, to znamená – organizace práce, vedení lidí a jejich motivaci. Jako největším problémem je u nás nedostatek kvalitních pracovníků. Chut' vedení slévárny pouštět se do složitějších a technologicky náročných výrob.

Snižovat náklady, snižovat náklady a znovu snižovat náklady. To znamená jednak využití všech ekonomických poznatků, vylepšení organizace práce a vůbec organizace výroby každého vyráběného odlitku.

Obchodníci nemohou být úředníci, kteří sedí v kanceláři a čekají, až si někdo něco objedná!

Také nesmíme zapomenout na možnost získat peníze ve formě grantů a projektů.

Velkou rezervou je stále nízká produktivita na hlavu.

Jestliže má firma růst, tak se musíme naučit pracovat s „tím, co máme k dispozici“. Příklady známe z Německa, Mexika, Rakouska.

Nesmíme také zapomenout na strategické řízení. To je ve slévárnách opomíjená záležitost.

4. „Jaké vidíte příležitosti pro slévárny v rámci Evropy?“

Jistý náskok je u nás snad v oblasti vyspělejší technologie patrně u těžkých tvarově členitých odlitků. Ten se jeví kupříkladu vůči Číně. Dále je u nás někde snad až nepřenositelné know-how. Nicméně chceme-li obecně zvýšit know-how slévárny, musíme začít na vysokých školách.

Chceme-li získat „větší marži“ než konkurenční slévárna, tak musíme v podstatě vždycky vymyslet něco nového nejenom v kvalitě, ale i v čase. A abychom mohli něco nového vymyslet, tak nám musí fungovat naše školy obecně! A víme, že v této oblasti je opravdu řada problémů. Jisté vzdělávání si zajišťujeme sami přes granty. V oblasti vzdělávání a naší spolupráci se školami je tedy velký prostor ke zlepšování.

Konkurovat si prostě budeme, jestli jsou to Němci, Rakušané, Slováci nebo Číňané. Tady je jediná cesta – úzká spolupráce v rámci republiky, využití vývoje a výzkumu a soustředit se na vybrané oblasti.

Jsou obecně sdíleny obavy s vývojem v automobilovém průmyslu. Cesta se tedy jeví ve zvládnutí kusové a malosériové výroby.

Co se týká slévárny jako takové, tak příležitosti jsou ve využití potenciálu lidí ve dvou směrech. Prvním je společná zodpovědnost. Druhým je vytvoření ekonomického povědomí doslovně i u toho posledního pomocníka ve slévárně. Musím vědět, že do pece nedávám na lopatě 10 kg ferrosilicia, ale 300 Kč. Nebo nedávám do formy 2 lopaty formovací směsi, ale 100 Kč.

PANELOVÁ DISKUZE

„Černě“ snad vyhlíží výhled v oblasti výroby litiny s kuličkovým a lupínkovým grafitem a hromadné sériové výroby pro automobilový průmysl. Očekáváme, že z dlouhodobého hlediska (snad po těch 8, 10 letech) dojde k „přerozdělování práce“. A slévárny vysoce automatizované s vysokou produktivitou práce se budou ucházet o své místo na trhu právě z důvodu malosériové a kusové výroby. A pokud se elektromobilů týká – jejich rozvoj bude dlouhodobý, nicméně bude. A slévárny, které uchopí tuto příležitost, budou úspěšné.

Očekáváme, že automobilový průmysl patrně nebude dále tvořit hlavní náplň našich sléváren. Litiny s lupínkovým grafitem děláme málo a snad o ni bude větší zájem. U ocelových odlitků očekáváme cesty k významnému zvýšení náročnosti zejména z hlediska vlastností materiálů. A také dojde k nárůstu u sléváren s neželeznými kovy.“

Při nástupu do sléváren generace dříve narozených slevačů nás vítaly nápisy „tradice, kvalita, technická bdělost“. K tomu je třeba ještě přidat „přizpůsobení se trhu“.

doc. Ing. Václav Kafka, CSc., – předseda OK ekonomické

NOVÉ ČLENSKÉ PRŮKAZY ČSS

Vážení členové České slévárenské společnosti,

jistě jste si všimli, že pro členskou známku ČSS na rok 2011 již není ve vašich průkazech volné místo. Proto bude sekretariát vystavovat nové členské průkazy s aktualizovanými údaji. Bylo by však nerozumné vystavovat nové průkazy paušálně všem, kteří je doposud vlastní. V některých případech jde totiž o bývalé členy, kteří tím, že neplatí členské příspěvky, již vlastně našimi členy nejsou. Vystavení nových členských průkazů je proto příležitostí, jak vyčistit evidenci členů ČSS. **Nový členský průkaz s vylepenou členskou známkou na rok 2011 bude proto každému vystaven až na základě platby členského příspěvku na rok 2011.**

Připomínám, že **členské příspěvky je třeba uhradit vždy do 31. března** v příslušném kalendářním roce. Pozdější úhrada podléhá penalizaci ve výši 50 %. Členské příspěvky lze uhradit přiloženou poštovní poukázkou, pro kterou platí následující zásady stanovené Českou poštou:

- v dělených bílých okénkách se mohou používat pouze číslice, v údaji Kč navíc znak „=“, který se píše před částku. Místo pro halěře se doplňuje nulami. **Jiné znaky nelze používat!**
- K vypisování se doporučuje **Centropen černé barvy**.
- V okénku V. symbol uveďte vaše členské číslo.

Členské příspěvky ovšem můžete uhradit i přímým bankovním převodem na účet České slévárenské společnosti u Komerční banky Brno-venkov, číslo účtu **30736641/0100**. Variabilním symbolem je opět vaše členské číslo v České slévárenské společnosti.

Výše členských příspěvků za kalendářní rok činí:

Kč 100,-	individuální člen bez výděлку (např. student, doktorand, důchodce)
Kč 100,-	výdělečně činný individuální člen – zaměstnanec kolektivního členu Společnosti
Kč 200,-	výdělečně činný individuální člen – státní příslušník ČR nebo cizí státní příslušník s trvalým pobytem na území ČR
Kč 300,-	individuální zahraniční člen
Kč 10.000,-	minimální příspěvek kolektivního členu

VOLBY DO NEJVYŠŠÍCH ORGÁNŮ ČSS

Vážení členové České slévárenské společnosti,

v blízké době skončí dvouleté funkční období členů nejvyšších orgánů České slévárenské společnosti – výkonného výboru a dozorčí rady. V souladu se stanovami ČSS její **předseda Ing. Jan Šlajs svolává volební valnou hromadu ČSS na 27. 4. 2011**. Pro tento účel je rezervován konferenční sál Technického muzea Brno, Purkyňova 105. Kandidáty do výkonného výboru a dozorčí rady navrhuji členové ČSS na přiloženém formuláři **NÁVRH KANDIDÁTA**. Kandidát může navrhnout i sám sebe. Návrh kandidáta s udáním plného jména, adresy, telefonního čísla, elektronické adresy, případně pracovní funkce, musí obsahovat také podpis a vyjádření navrženého, že s kandidaturou souhlasí, a v případě jeho zvolení, že přijme svou funkci. Je třeba připojit stručnou charakteristiku navrhovaného a určit, zda kandiduje do výkonného výboru nebo dozorčí rady.

Návrhy kandidátů přijímá sekretariát ČSS do **28. 2. 2011**. Tento termín je závazný a na později doručené návrhy nebude brán zřetel. Pozvánka s podrobným programem volební valné hromady, seznamem kandidátů a pokyny k přímé i korespondenční volbě budou součástí následujícího INFORMÁTORu č. 64.

NORMY VE SLÉVÁRENSTVÍ

Česká slévárenská společnost vydala Slévárenskou ročenku® 2010 zaměřenou na normy v oblasti slévárenství. Ročenka obsahuje seznam platných českých norem v oblasti slévárenství, normy pro předepisování a objednávání odlitků, stupně jakosti podle normy EN 1559, přehled označování litin a ocelí, úchytky tvarů a rozměrů, přídavky na obrábění, modely.

Akční cena publikace je Kč 900,-, pro odběratele v ČR se připočítává 10 % DPH, pro odběratele ze SR (EU) poštovné a balné (cca Kč 250,-). Publikaci objednávejte na adrese sekretariátu ČSS nebo on-line slevarenska@volny.cz

Česká slévárenská společnost
Mgr. František Urbánek – tajemník
Divadelní 6
p.s. 134
657 34 Brno

8. MEZINÁRODNÍ Ph.D. KONFERENCE

Po sedmi úspěšných ročnících mezinárodních konferencí doktorandů slévárenského oboru, které byly součástí mezinárodních konferencí Slévárenské dny®, připravuje Česká slévárenská společnost ve spolupráci s VUT Brno **8. mezinárodní Ph.D. konferenci, která se uskuteční 7. – 8. 6. 2011 na VUT Brno** jako samostatná odborná akce. Odborným garantem byl jmenován prof. Ing. Milan Horáček, CSc. Jednacím jazykem konference je opět angličtina. Závazné přihlášky zasílejte do 1. 4. 2011 na adresu odborného garanta (horacek@fme.vutbr.cz), abstrakta přednášek do 1. 4. 2011 Ing. Ivetě Musilové, Ph.D. (pr@svazslevaren.cz). Plný text přednášky v rozsahu menším než 5 MB zašlete Ing. Musilové na uvedenou adresu do 29. 4. 2011, v případě vyššího rozsahu poštou na CD na adresu Ing. Iveta Musilová, Ph.D., Svaz sléváren ČR, Technická 2, 616 00 Brno.

AKCE V 1. POLOLETÍ 2011

- Leden:** **241. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**
19. 1. 2011, Hradec Králové (informace: lane.i@slevarna.cz)
- Březen:** **127. zasedání OK pro tavení oceli na odlitky**
3. – 4. 3. 2011, Svratka (informace: jarmila.mala@zdas.cz)
- 242. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**
9. 3. 2011, Hradec Králové (informace: lane.i@slevarna.cz)
- 4. Holečkova konference**
16. – 17. 3. 2011, Technické muzeum Brno (informace: lane.i@slevarna.cz)
- XI. ekonomický seminář**
23. – 24. 3. 2011, Technické muzeum Brno (informace: vaclav.kafka@upcmail.cz)
- Duben:** **Veletrh HANNOVER MESSE 2011**
4. – 8. 4. 2011, Hannover, SRN (informace: info@hf-czechrepublic.com)
- Mezinárodní konference SPOLUPRÁCE 2011**
13. – 16. 4. 2011, Wałbrzycha, Polsko (informace: petr.lichy@vsb.cz)
- Mezinárodní konference Formovací materiály**
19. – 20. 4. 2011, hotel Devět skal, Milovy, (informace: burian@sandteam.cz)
- 243. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**
20. 4. 2011, Chrudim (informace: lane.i@slevarna.cz)
- Volební valná hromada ČSS**
27. 4. 2011, Technické muzeum Brno (informace: slevarenska@volny.cz)
- Květen:** **244. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**
18. 5. 2011, Hradec Králové (informace: lane.i@slevarna.cz)
- Červen:** **128. zasedání OK pro tavení oceli na odlitky**
2. – 3. 6. 2011, Brno (informace: jarmila.mala@zdas.cz)
- 8. mezinárodní Ph.D. konference**
7. – 8. 6. 2011, VUT Brno (informace: horacek@fme.vutbr.cz)
- 245. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**
15. 6. 2011, Nové Ransko (informace: lane.i@slevarna.cz)
- Veletrhy GIFA, METEC, THERMPROCESS, NEWCAST 2011**
28. 6. – 2. 7. 2011, Düsseldorf, SRN (informace: www.gifa.com, www.metec-tradefair.com, www.thermprocess-online.com, www.newcast.com)

48. SLÉVÁRENSKÉ DNY®

Výkonný výbor ČSS rozhodl, že **48. slévárenské dny®** se uskuteční v Brně v hotelu Avanti v termínu **11. – 12. 10. 2011**. Odborným garantem byl jmenován doc. Ing. Jaromír Roučka, CSc., organizačním garantem Ing. Antonín Záděra, Ph.D. Součástí 48. slévárenských dnů®, které nově proběhnou v několika odborných sekcích, bude opět tradiční doprovodná výstava.

N Á V R H K A N D I D Á T A

Pro volby do vrcholových orgánů České slévárenské společnosti na funkční období 2011 – 2013 navrhuji:

Jméno, příjmení, tituly: .....

Adresa: .....

Telefonní číslo: .....

E-mail: .....

Zaměstnavatel: .....

Funkce v zaměstnání: .....

Kandidát (označte křížkem):   do výkonného výboru ČSS

do dozorčí rady ČSS

Stručná charakteristika: .....

.....

.....

.....

.....

Podpis kandidáta vyjadřující souhlas s přijetím funkce: .....